

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Arnestus Ecclesiæ suæ commodis intentus, Diœcesin visitat, pluráque alia
statuit ex ejus utilitate & dignitate. Caput XV

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

fectasse, aut suspicionem Romæ occupanda præbuisse, ipsūq; Urbanum contra Vicecomites Mediolanenses defendisse, ostendit Dubra. L. 22. Vide, quæ supradixi L. 2. C. 10. in fine. Fatendum quidem est Carolum Anno Imperij sui primo jurejurando Clementi pollicitum de non ambiendo Urbis Imperio, item Urbem Romam, nisi eâ die, quâ ornamentis Imperialibus decorandus foret, non ingressurum, eâ tamen religione, ut ait Raynaldus, ipsius Innocentij Pontificis litteris fuerat exsolutus.

S. Catharinæ Templum addito Cœnobio.

Ea de re Martyrologium Vetus Ecclesia Pragensis (7. Cal. Decembris) hæc habet: Passio S. Catharinæ Virginis & Martyris. In cujus honore Clementissimus Princeps Carolus IV. Romanorum Imperator semper Augustus, & Bohemiæ Rex fundavit Monasterium Monialium S. Augustini Fratrum Eremitarum in Nova Civitate Pragensi, quibus donavit de Reliquijs, & de oleo ejusdem Virginis.

Vehebat in Bohemiam S. Viti Corpus.

Ea de re hæc habet Martyrologium Vetus Ecclesia Pragensis 17. Cal. Julij: S. Viti brachium B. Wenceslaus Martyr & Dux Bohemiæ, vocatus ad Curiam Imperialem, pro reverentia & sanctitate sua ab Imperatore obtinuit &c. At Imperator Carolus IV. veniēs Lombardiam impetravit in Pavia Civitate Corpus S. Viti Martyris Patroni Bohemorum, quod & transtulit abinde ad Pragensem Ecclesiam, & recondito corpore eodem in Tumba marmorea retro Altare majus, Caput ejusdem Sancti decoravit auro & argento.

ARNESTUS Ecclesiæ suæ commodis intentus, Diocesin visitat, pluraque alia statuit ex ejus utilitate & dignitate.

CA-

CAPUT XV.

N Arraverã antè sapius, quantã quãmq; sollicitã ac tene-
 rã pietate Ecclesiã suã commodis semper studeret *Ar-*
nestus, cujus rei argumento esse possunt, *Liber Statuto-*
rum, Synodus Diocesana, tot excitata Tempa, scripti
Erectionum Libri, multãque alia *Privilegia* à summis Pontificibus
 impetrata, de quibus postea nobis sermo recurret; hujus tamen
 Anni 1355. sine, laboriosissimum, sed longè utilissimum opus au-
 spicatus, nescio an non priora omnia sua studia, & in Ecclesiam,
 merita superãrit. Nam, cùm non ignoraret, quantum commodi
 adferre soleat, præsens rerum ipsarum inspectio, in rem præsenti-
 tem venire, salutarique consilio totam *Diocesi* suam, tum per se,
 tum, quia unus omnia non poterat, per suos obire ac lustrare,
 constituit. Bene à Columella scriptum memini: *fecundum in a-*
gro esse pedem Domini; quantum putamus cœlestis fecunditatis
 accessisse populis à sacris *Arnesti* vestigijs; cùm etiam de priva-
 torum hominum, qui Evangelium prædicant, itineribus oraculo
 divino canatur: *quam speciosi pedes evangelizantium pacem, evan-*
gelizantium bona! quid à sacrorum Antistitibus, & Episcoporum
 pedibus expectandum, quantã ad eorum vestigia in populorum
 animis, & præparatis ad cœlestes fatus cordibus, virtutes exsur-
 gunt! Neque istud consilium ex utilitate tantum, sed ex necessi-
 tate potiùs ortum habuit, cùm *Ecclesias Bohemia ac Moravia*, dum
 Moguntino Antistiti nuper subjacerent, ab hominum memoria
 nonnisi *semel visitatas* fuisse, *Clemens* Pontifex in Diplomate, quo
 Archiepiscopatum Pragensem instituit, conqueratur. Ea porrò
 lustratio ut ritè atque ex ordine perageretur, admonuit extremo
 anno *Diocesi* *Arnestus*, addiditque utilissima alia præcepta, quæ
 servari religiosissimè ab omnibus suis cuperet. Exemplum Decre-
 ti, ex manuscripto, pervetustòque Codice Bibliothecæ nostræ Pra-
 gensis nuper exscripti, cujus Decreti summa capita recitabo: *In-*

Arnestus
Diocesi su-
 am visitat.

L. 3. C. 10.

L. 1. de vira-
stica.

Vide Notas in
C. 3. lib. 20.

C. c. 2.

bet.

206 DE VITA VENERABILIS ARNESTI LIB. II.
bet in primis Provincialia statuta, nuper à se condita, Populo expli-
cari, specialia item Ecclesiarum singularum Statuta (quæ ait à se
conscripta) diligenter, ac religiose servari. Monet omnes, ut se ad
visitationem Diœceseos futuram comparent. Vetat Clericos igno-
tos, suspectos, multoq; etiam minus infames, aut proscriptos recipi
& absolvi. Jubet Festum Lanceæ & Clavorum Domini, Feria VI,
post Octavam Pasche sollemniter celebrari (de quo Festo historiam
se concinnasse, quam ut populo predicent, placere addit: Sacra-
rum Reliquiarum festum diem Octavo post S. Stephanum Marty-
rem die in Ecclesia Pragensi religiosissimè coli. Jubet ut omni ad
populum concioni Oratio Dominica & Apostolorum symbolum pra-
mittatur. Ad extremum inter Missarum sollemnia osculum Pacis
porrigendum esse, eamq; in rem XL. dierum Indulgentias concedit.
Data litteræ Pragæ A. 1355. in die B. Lucæ Evangelistæ. Anno
Archiepiscopatus XII.

Notæ in Caput XV.

Exemplar Decreti. Titulus edicti hujus in M. S.
Codice inventi hic fuit: Statutum minus Domini Arnesti
Archiepiscopi Pragensis, videlicet de Lancea, & Clavis
Domini, & est etiam provinciale.

Provincialia Statuta. De his Statutis egi pridem

l. 2. C. 4. Tanta verò copia, totq; exemplaria eorum Statutorum inter
manuscriptos libros in bibliothecis Bohemia inveniuntur, ut nihil eo
libro sit communius. Vidi ipse quàm plurimos auro ac serico cum um-
bilicis involutos, plerosque in membranis eleganter, & ad summam
gratiam pictos; in Bibliothecis Monasteriorum per Bohemiam, Mo-
raviam, atque etiam (quod mirère) per Austriam libros Statutorum
Arnesti sapius inveni. Vnde non satis mirari Pontanum Ecclesia
Pragensis Metropolitana Decanum possum, qui Statuta Arnesti ra-
rissimè reperiri, seque tria tantum exemplaria vidisse scripsit,

Pont. à Brei-
enberg in
Præfat. ad
Statuta Ar-
nesti.

Statu-

Statuta specialia per nos data. *Hinc Arnesti incredibilem diligentiam colligas, qui Provincialibus Statutis non contentus, pro quibusdam Ecclesijs particularia condidit, sed ea nunquam mihi contigit videre.*

Historiam concinnasse. *Quàm multa ab Arnesto scripta perisse necesse est, cum hæc, quæ eo tempore in manibus omnium versabantur, & quibus nihil communius, utpote tot exemplaribus comprehensa, tamen amissa sint, & ad nos ab antiquitate non pervenerint.*

Festum Reliquiarum octavo post S. Stephanum die. *De hoc festo vetustissimum Metropolitana Pragensis Ecclesie Martyrologium manu scriptum, quod coram Archiepiscopo inter sacras Sacerdotum preces quotidie legebatur in Templo, hæc habet: Quarto Nonas Januarij festum Allationis omnium Reliquiarum, quas Christianissimus Princeps Carolus IV. Romanorum Imp. semper Augustus, & Bohemiæ Rex, in diversis mundi partibus magnis obtinuit precibus (prout in suis locis infra singulariter describuntur) & easdem Reliquias auro, argentoque & gemmis pretiosissimè ornatas donavit Ecclesiæ Pragensi. Hoc festum Papa Innocentius VI. ad instantiam dicti Imperatoris, constituit in Diocesi Pragensi solenniter celebrari, & omnibus ipso die Ecclesiam Pragensem visitantibus, confessis, & contritis donavit Indulgentiam unius anni, & unius quadragenæ perpetuis temporibus duraturam.*

Martyrologium S. Ecclesie Pragensis M. S.

Cc 3

Librum